

## ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL В ІНАУГУРАЦІЙНИХ ПРОМОВАХ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРЕЗИДЕНТІВ: КОНСТРУКЦІЙНИЙ АСПЕКТ

**Наталія Талавіра**

*кандидат філологічних наук, доцент,*

*Київський національний лінгвістичний університет*

*nataliia.talavira@knlh.edu.ua*

*ORCID ID 0000-0002-5600-5893*

**Ключові слова:** *концепт  
ВІДНОВЛЕННЯ (RENEWAL),  
морфосинтаксична  
конструкція, інаугураційна  
промова, предметно-образний  
рівень концепту, понятійний  
рівень концепту, ціннісний  
рівень концепту.*

Метою пропонованої статті є встановлення мовних засобів репрезентації концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL в інаугураційних промовах трьох американських президентів: Барака Обами, Джо Байдена та Дональда Трампа. Звернення новообраного президента висвітлює його бачення майбутнього всієї країни, відображає його світогляд та апелює до ключових концептів картину світу громадян. Концепти як ментальні утворення, що представляють знання і досвід людини, мають три складники: предметно-образний, понятійний та ціннісний. У промовах ці компоненти вербалізовані морфосинтаксичними конструкціями, які є поєднанням форми і значення і зберігаються у довготривалій пам'яті. Предметно-образний складник концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL ґрунтується на сенсомоторному досвіді і репрезентований структурами, що іменують конкретні об'єкти, які відремонтовані або заново створені. Поняттєвий рівень зазначеного концепту реалізований конструкціями, що указують на покращення різноманітних секторів економіки, організацій та компаній. Ціннісний компонент концепту представляє властивості, актуальні для всієї мовної спільноти. У зверненні Барака Обами конструкції вербалізують всі три рівня концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL рівномірно, ідентифікуючи покращення економіки й освіти, створення робочих місць та повернення до інновацій, процвітання і націоналізму. У виступі Джо Байдена більш репрезентативні конструкції, що омовлюють ціннісний рівень концепту. Перше звернення Дональда Трампа містить структури, що реалізують всі виміри концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL, оскільки він прагнув задовольнити потреби пересічних громадян, акцентувати на відродженні країни та головних цінностях американців. Натомість у другому зверненні Дональд Трамп задіяв велику кількість конструкцій для репрезентації ціннісного компонента зазначеного концепту, акцентуючи відновлення прав, свобод та ідеалів американської нації. Поняттєвий складник концепту втілений структурами, що ідентифікують повернення уряду до ефективної роботи, а предметно-образний компонент позначають конструкції з семантикою повернення робочих місць та зміни назв географічних об'єктів.

## VERBALIZATION OF THE CONCEPT *RENEWAL* IN INAUGURAL ADDRESSES BY AMERICAN PRESIDENTS: CONSTRUCTIONAL APPROACH

Nataliia Talavira

*PhD in Linguistics, Associate Professor,  
Kyiv National Linguistic University*

**Key words:** *RENEWAL concept, morphosyntactic construction, inaugural address, perceptual level of the concept, notional level of the concept, evaluative level of the concept.*

The purpose of the article is to identify linguistic means of implementing the concept of *RENEWAL* in the inaugural addresses of three American presidents: Barack Obama, Joe Biden and Donald Trump. The speech of the newly elected president highlights their vision of the future of the whole country, reflects their stance and appeals to the key concepts of the citizens' worldview. Concepts as mental formations reflecting human knowledge and experience have three components: perceptual, notional and evaluative. In speeches, these components are verbalised by morphosyntactic constructions, i.e. a pairing of form and meaning stored in long-term memory. The perceptual level of the concept *RENEWAL* is based on sensorimotor experience and is represented by constructions naming specific objects that are repaired or newly created. The notional component of the concept is coded by pairings representing improvements in various sectors of the economy, organisations and companies. The evaluative component of the concept represents properties relevant to the entire speech community. In Barack Obama's inaugural, constructions verbalise all three levels of the *RENEWAL* concept equally, pointing to the improvement of the economy and education, job creation, and return to innovation, prosperity, and nationalism. Joe Biden's speech contains more constructions describing the evaluative component of the concept. Donald Trump's first inaugural has pairings representing all levels of the *RENEWAL* concept, underscoring the revival of the country and the core values of Americans. Instead, in his second address, Donald Trump used many constructions to represent the evaluative component of the concept, emphasising the restoration of the rights, freedoms and ideals of the American nation. The notional component of the concept is embodied by constructions identifying the return of the effective government, and the perceptual component is denoted by pairings encoding the revival of jobs and changing the names of geographical objects.

**Вступ.** Інаугураційна промова розглядається як «односпрямований виступ, який президент виголошує перед аудиторією» (Young & Perkins, 2005), коли він може безпосередньо звернутися до виборців у формальній обстановці без негайного зворотного зв'язку з ними (Chung & Park, 2010: 233). Новообраний президент отримує першу можливість обговорити американську політику та свою роль у ній (Кгарува, 2023: 101), повідомити про початок нового періоду в історії країни: президент починає «виконувати президентську роль» (Campbell & Jamieson, 2008: 42). Виголошуючи промову перед усією нацією та світом, він репрезентує власне бачення майбутнього країни та світових проблем, нав'язуючи свою позицію стосовно багатьох питань та активуючи підтримку сильних світу цього (Wadiatomo, 2017: 276), намагаючись досягти консенсусу в державі й встановити національну єдність (Gruber, 2013: 31). Оскільки інаугураційна промова є не лише мовленнєвою дією, але й політичною (там само),

її змісту приділяється значна увага: вона розглядається як закодоване повідомлення про історію розвитку країни (Campbell & Jamieson, 2008: 42), репрезентує ідейно-політичну позицію лідера й ідеологічні установки (Widiatomo, 2017: 276). Звернення є осмисленням та інтерпретацією минулого і майбутнього нації на тлі справжнього (Campbell & Jamieson, 2008: 43), відображенням світогляду не лише риторика, але й громадян, апеляцією до ключових концептів їхньої картини світу.

Концепти, тобто дискретні ментальні конструкції і базові одиниці розумового коду людини (Зайченко, 2012: 79), тісно пов'язані з культурою народу і характеризують специфіку його колективної свідомості (Залужна, 2014: 36; Цьмух, 2011: 326). Будь-який концепт є результатом діяльності людини і несе комплексну інформацію про об'єкти, явища, події, відображає фрагменти досвіду особи (Зайченко, 2012: 79) і формується на основі чуттєвого досвіду, експериментально-пізнавальної та розумової діяльності, а також

вербального чи невербального спілкування (Цьмух, 2011: 327). При цьому зміст концепту «постійно збагачується, а обсяг збільшується за рахунок появи нових ознак» (там само). Концепт допомагає людині асимілюватися в культуру, навіть вплинути на неї (Удовіченко, 2016: 198). Найбільш стійкі і постійні концепти, які мають особливу аксіологічну значущість для національної культури (там само), називають ключовими концептами.

У мові концепти реалізуються лексемами, фразеологізмами, словосполученнями, текстами та сукупностями текстів (Залужна, 2014: 37). Одним із способів їхньої лінгвальної репрезентації є морфосинтаксичні конструкції, тобто поєднання форми-значення (Croft, 2022: 5), яке зберігається у довготривалій пам'яті (Goldberg, 2019: 17; Hoffmann, 2022: 7) і вимагає менше когнітивних зусиль для пошуку потрібного мовного засобу, який може вербалізувати ідею (Талавіра, 2024: 144). Одним із найбільш поширених концептів є ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL, який пронизує всі сфери діяльності людини, визначає межі активності, забезпечує шанс створити щось нове, інноваційне, змінити кардинально життя. Аналіз втілення зазначеного концепту в інаугураційному зверненні є актуальним, тому що дозволяє простежити, як ритор формує громадську думку, задовольняє очікування аудиторію, впливає на їхнє сприйняття нового лідера.

Метою пропонованої розвідки є встановлення мовних засобів реалізації концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL в інаугураційних промовах американських президентів. Завдання статті полягають у виокремленні конструкцій на позначення концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL, їхній класифікації з опорою на позначувані референти, визначенні особливостей вербалізації концепту в інаугураційних зверненнях американських президентів.

**Матеріал і методи дослідження.** Матеріалом аналізу виступають інаугураційні промови Барака Обама (2013 року), Дональда Трампа (2017, 2025) та Джо Байдена (2021). Дослідження спирається на конструкційну методику (Goldberg, 2019) і включає три етапи роботи з текстом.

Ідентифікаційний етап передбачає реконструкцію концепту ВІДНОВЛЕННЯ з використанням англomовних словників для визначення його складників. Виокремлюють три виміри концепту: предметно-образний, поняттєвий і ціннісний. Предметно-образний складник концепту пов'язаний з сенсомоторним досвідом людини (Лікіна, 2022: 47). Поняттєвий компонент – це його дефініція, опис та структура, тоді як ціннісний відображає його роль як втілення певних цінностей всього мовного колективу (там само).

На селективному етапі за допомогою суцільної вибірки виокремлюємо конструкції, котрі реалізують концепт ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL у кожному зверненні з урахуванням сем у їхньому значенні та встановлюємо ракурси представлення аналізованого концепту у промовах.

Зіставний етап аналізу полягає у порівнянні конструкцій, які задіяні президентами для представлення різних складників концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL.

**Результати та обговорення.** Структура концепту ВІДНОВЛЕННЯ включає три пласти. Поняттєвий вимір встановлюємо з опертям на словникові дефініції іменника *renewal*, які відображають наївну картину світу мовців: «when an activity, situation, or process begins again after a period when it had stopped» (LDOCEO); «a process in which something improves or is improved after being in a bad condition» (CED); «the process of something lost, dead, or destroyed growing again or being replaced» (COD); «when a company, economy, area, etc. is changed and improved» (LDOCEO). Тобто поняттєвий складник імплікує покращення або повернення до попереднього стану економіки, її різноманітних секторів, компаній, відновлення діяльності різних організацій, які були закриті чи ліквідовані попередніми адміністраціями, повернення до попередньої практики ведення бізнесу, керування інституціями, тощо, напр., *renew institutions* (Obama, 2013). Предметно-образний складник концепту маркує сприйняття індивідом слухових, зорових, тактильних або смакових якостей предметів, а тому представлений конструкціями, що називають покращення конкретних предметів, напр., відбудову інфраструктурних об'єктів, напр., *build new roads* (Trump, 2017). Ціннісний вимір концепту охоплює властивості, які релевантні для всієї мовної спільноти, напр., *made ourselves anew* (Obama, 2013).

Серед структур, які втілюють концепт ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL в усіх інаугураційних зверненнях, превалюють *new*-конструкції, які ідентифікують створення чогось нового або заміну об'єкта, що вже не існує або не використовується (COD), напр., *bring new jobs* (Obama, 2013), *a new vision* (Trump, 2017), *form new alliances* (Trump, 2025). Зазначена конструкція утворює дві дієслівні побудови: *renew*-конструкція, котра акцентує оновлення об'єкта, напр., *renew institutions* (Obama, 2013), та *anew*-конструкція, що вказує на повторне виконання діяльності в іншій манері, напр., *America has been tested anew* (Biden, 2021). Синонімічні конструкції вказують на новий етап в розвитку країни, напр., *the next chapter in the American story* (Biden, 2021), де компонент *next chapter* ідентифікує новий початок. *Back*-конструкції репрезентують повернення до

попереднього стану, який був кращий за теперішній, напр., *bring back our wealth* (Trump, 2017), *bring order back to our cities* (Trump, 2025). Конструкції акцентують виконання певної дії по-іншому, в такий спосіб, який змінить поточний стан справ на краще, напр., *rebuild our country* (Trump, 2017), *rediscover our loyalty to each other* (Trump, 2017), *the scales of justice will be rebalanced* (Trump, 2025). Конструкції з компонентом *again* позначають повторне здійснення певної дії, напр., *engage with the world once again* (Biden, 2021), або повернення до попереднього стану, напр., *our country will be respected again* (Trump, 2025). Крім того, концепт ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL реалізується структурами, які відображають зміни в суспільстві, напр., *a tide of change* (Trump, 2025), включає найновіші ідеї у певній сфері, напр., *a modern economy* (Obama, 2013), рух вперед, що приносить успіх, напр., *move forward* (Obama, 2013).

Уживання представлених семантичних типів конструкцій на позначення концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL відрізняється у проаналізованих промовах.

В інаугураційному зверненні Барака Обами у 2013 році превалюють конструкції, які вербалізують понятійний складник концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL, напр., *So we must harness new ideas and technology to remake our government* (Obama, 2013). У наведеному висловленні конструкція *remake our government* позначає внесення змін у функціонування уряду. Крім того, поняттєвий компонент втілений конструкціями з семантикою змін у різних сферах: економіці, напр., *a modern economy* (Obama, 2013), *an economic recovery* (Obama, 2013), освіті, напр., *reform our schools* (Obama, 2013). Предметно-образний компонент концепту вербалізований конструкціями, які вказують на появу нових робочих місць, напр., *bring new jobs* (Obama, 2013), чи закладів, напр., *renew those institutions* (Obama, 2013). Ціннісний компонент втілений структурами, які репрезентують базові цінності американців: націоналізм, напр., *made ourselves anew* (Obama, 2013), процвітання, напр., *to move forward together* (Obama, 2013), інновації, напр., *harness new ideas* (Obama, 2013). Так, висловлення *fidelity to our founding principles requires new responses to new challenges* (Obama, 2013) містить дві конструкції: *new challenges*, яка репрезентує загрози для основоположних принципів, та *requires new responses*, що вказує на необхідність нових підходів, нових способів реагування на виклики.

У зверненні Джо Байдена переважають конструкції, що репрезентують ціннісний компонент концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL, що зумовлено подіями, які передували офіційному

проголошенню результатів президентських виборів 2020 року, коли розгніваний натовп захопив будівлю Капітолія США. Тому головною метою інаугураційної промови було закликати націю до єдності і примирення. Конструкції вербалізують загальновідомі цінності: відновлення згуртованості людей, напр., *restore the soul* (Biden, 2021), можливість почати все спочатку, напр., *start afresh* (Biden, 2021), повернути лідерство в світі, напр., *make America once again the leading force* (Biden, 2021), процвітання в різних сферах, напр., *move forward, rebuild the middle class*. До конструкцій, які активують предметно-образний компонент концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL, зараховуємо ті, що ідентифікують відбудову країни, її ремонт у метафоричному плані, напр., *much to repair, much to restore* (Biden, 2021). Поняттєвий складник концепту втілений конструкцією *repair our alliances* (Biden, 2021), яка відображає відновлення стосунків з союзниками.

У першому інаугураційному зверненні Дональд Трамп вживає багато конструкцій, які активують предметно-образний компонент концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL, для апеляції до базових потреб пересічних американців, адже він прийшов до влади з обіцянкою кардинально змінити весь істеблішмент. Структури ідентифікують повернення робочих місць, напр., *bring back our jobs* (Trump, 2021), безпеки за рахунок закриття кордонів, напр., *bring back our borders* (Trump, 2021), появу нових об'єктів інфраструктури, напр., *build new roads, and bridges, and airports* (Trump, 2021). Поняттєвий вимір концепту репрезентують конструкції, які позначають відновлення країни в цілому, напр., *rebuild our country* (Trump, 2021), видання президентом нових указів, напр., *issue a new decree* (Trump, 2021), відновлення відношень з союзниками, напр., *reinforce old alliances* (Trump, 2021). Ціннісний компонент реалізований структурами, які маркують повернення до попереднього стану, напр., *rediscover our loyalty to each other, the people became the rulers of this nation again* (Trump, 2021), або віднаходження нових ідеалів, напр., *a new national pride* (Trump, 2021).

Натомість у другому зверненні домінують конструкції, що реалізують ціннісний складник концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL у всіх аспектах. Структури позначають повернення надії, процвітання і миру, напр., *bring back hope, prosperity and peace* (Trump, 2025), свободи слова, напр., *bring back free speech* (Trump, 2025), поваги до держави, напр., *America will be respected again* (Trump, 2025), американської мрії, які втілює всі їхні ідеали, напр., *the American dream will soon be back* (Trump, 2025). Конструкції акцентують відновлення національної гідності після завданої

шкоди, напр., *rebuild the nation* (Trump, 2025), суверенітету, напр., *sovereignty will be reclaimed* (Trump, 2025), верховенство права, напр., *restore fair, equal, and impartial justice* (Trump, 2025), *justice will be rebalanced* (Trump, 2025). Крім того, структури відображають появу нових сутностей: національного успіху, напр., *a thrilling new era of national success* (Trump, 2025), нового почуття єдності, напр., *bring a new spirit of unity* (Trump, 2025), американських цінностей в нових землях, напр., *carry our flag into new horizons* (Trump, 2025).

Поняттєвий і предметно-образний виміри концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL представлені однаковою кількістю конструкцій. У першому випадку структури маркують відновлення діяльності уряду, напр., *restore the integrity, competency of America's government* (Trump, 2025), *restore competence and effectiveness to our federal government* (Trump, 2025), всієї країни, напр., *the complete restoration of America* (Trump, 2025), а також появу нових агентств для ефективної роботи влади, напр., *establish the brand-new Department of Government Efficiency* (Trump, 2025). Репрезентація предметно-образного компонента концепту спирається на структури, що позначають відновлення автомобілебудування, напр., *build automobiles in America again* (Trump, 2025), сильної армії, напр., *again build the strongest military* (Trump, 2025), повернення на робочі місця пересічних американців, напр., *reinstate any service members* (Trump, 2025), зміну назв географічних об'єктів, напр., *be changing the name of the Gulf of Mexico to the Gulf of America* (Trump, 2025).

Як бачимо, лінгвальні способи репрезентації різноманітних ідей в інаугураційних промовах трьох президентів маркують як їхні політичні інтереси, так і апелюють до передвиборчих обіцянок, які допомогли здобути перемогу. Барак Обама акцентує відновлення економіки й освіти, створення робочих місць та повернення до інновацій, процвітання та націоналізму, тому що ці цінності та питання актуальні для демократів. Джо Байден вербалізує концепт ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL як повернення до єдності, лідерства, процвітання, налагодження всіх сфер життя пересічних. Натомість Дональд Трамп у першому зверненні представляє зазначений концепт як відбудову інфраструктури, повернення роботи і безпеки на кордонах, оскільки вирішення цих проблем найбільш релевантне для громадян; відновлення країни, міжнародних відносин, національної гордості та вірності один одному. У другому виступі він акцентує повернення до попередніх цінностей, ідеалів, свобод, процвітання і єдності, а також повноцінне відновлення діяльності уряду.

**Висновки.** Конструкційний підхід до вивчення вербалізації ключових концептів інаугураційних звернень американських президентів дозволяє ретельно проаналізувати іменування трьох вимірів концепту ВІДНОВЛЕННЯ / RENEWAL: предметно-образного, поняттєвого та ціннісного. Домінування конструкцій, які реалізують один з рівнів зазначеного концепту, ідентифікує політичну приналежність новообраного президента, відображає стан справ у країні або особисті передвиборчі обіцянки риторика. Подальше розвідки вбачаємо у дослідженні інших ключових концептів промов американських політиків та відомих особистостей.

## ЛІТЕРАТУРА

1. Зайченко, О. В. (2012). Поняття «концепт», його загальна характеристика. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія філологічна*, 24, 78–81.
2. Залужна, М. В. (2014). Лінгвістичні виміри невизначеності: принцип – категорія – поняття – концепт – фрейм. *Нова філологія*, 64, 34–39.
3. Ликіна, В. В. (2022). *Вербалізація концепту ДЕМОКРАТІЯ у сучасному англomовному політичному дискурсі: когнітивно-риторичний аспект* [Дис. канд. філол. наук, Київський національний лінгвістичний університет]. Інституційний репозитарій Київського національного лінгвістичного університету. URL: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/2646?locale-attribute=uk>
4. Талавіра, Н. (2024). Вербалізація базових концептів у зверненні Дж. Байдена до нації 2021 року: конструкційний аспект. *Studia Philologica*, 2 (23), 142–156. <https://doi.org/10.28925/2412-2491.2024.2311>
5. Удовіченко, Г. М. (2016). Лінгвокультурний підхід до вивчення мови. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*, 42, 196–199.
6. Цьмух, О. П. (2011). Поняття «концепт» у сучасному лінгвістичному дискурсі. *Міжнародний збірник наукових праць Донецького національного університету імені Василя Стуса. Лінгвістичні студії*, 22, 326–330.
7. Campbell, K. K. & Jamieson, K. H. (2008). *Presidents creating the presidency: Deeds done in words*. Chicago: University of Chicago Press.
8. Chung, C. J. & Park, H. W. (2010). Textual analysis of a political message: The inaugural addresses of two Korean presidents. *Social Science Information*, 49(2), 215–239.
9. Croft, W. (2022). *Morphosyntax: Constructions of the World's Languages*. Cambridge: Cambridge University Press.

10. CED – *Cambridge English Dictionary*. URL: <https://dictionary.cambridge.org>
11. COD – *Collins Online Dictionary*. URL: <https://www.collinsdictionary.com/>
12. Goldberg, A. E. (2019). *Explain Me This. Creativity, Competition, and the Partial Productivity of Constructions*. Princeton: Princeton University Press.
13. Gruber, H. (2013). Genres in political discourse: The case of the ‘inaugural speech’ of Austrian chancellors. In P. Cap, O. Okulska (Eds.), *Analyzing genres in political communication* (pp. 29–71). Amsterdam: John Benjamins.
14. Hoffmann, T. (2022). *Construction Grammar*. Cambridge: Cambridge University Press.
15. Krapyva, Y. (2023). Presidential Inaugural Speech: Traditional and Communicative Approaches to Its Study. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*, 92, 100–103. <http://10.26565/2227-1864-2023-92-14>.
16. LDOCEO – *Longman Dictionary of Contemporary English Online*. URL: <https://www.ldoceonline.com/>
17. Widiatmoko, P. (2017). Analysis of presidential inaugural addresses using Searle’s taxonomy of speech acts. *English Review: Journal of English Education*, 5(2), 275–282.
18. Young, G. & Perkins, W. B. (2005). Presidential rhetoric, the public agenda, and the end of presidential television’s “golden age”. *Journal of Politics*, 67(4), 1190–1205.

#### ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Biden, J. R. (2021). *Inaugural Address by President Joseph R. Biden, Jr.* URL: <https://bidenwhitehouse.archives.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/01/20/inaugural-address-by-president-joseph-r-biden-jr/>
2. Obama, B. (2013). *Inaugural Address by President Barack Obama*. URL: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2013/01/21/inaugural-address-president-barack-obama>
3. Trump, D. J. (2017). *The Inaugural Address*. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/the-inaugural-address/>
4. Trump, D. J. (2025). *The Inaugural Address*. URL: <https://www.whitehouse.gov/remarks/2025/01/the-inaugural-address/>

Отримано: 26.03.2025

Прийнято: 18.04.2025